gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder
P.L.P.S. Hofman

begrotingsprogramma
4 Duurzaamheid

draagt bij aan Global Goal(s)
- 7 Betaalbare en duurzame energie
- 13 Klimaatactie

b en w-vergadering
11 april 2023

agendapunt

bijlage(n)
1. Definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau, bestaande uit:
    a. Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) d.d. 21 september 2022
    b. Nota van beantwoording zienswijzen
    c. Het advies van de Commissie m.e.r. op de concept-NRD
    d. Nota wijzigingen ten opzichte van het concept-NRD.
2. Raadsinformatiebrief

rol raad
Ter kennisname

onderwerp
RES - planMER Groene Metropoolregio – vaststellen Definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau

INHOUD VOORSTEL

1. Vaststellen van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die voorafgaat aan de milieueffectrapportage (planMER) RES Groene Metropoolregio. De definitieve NRD bestaat uit een viertal documenten, namelijk:
    - (bijlage1a) de concept-NRD die in het najaar van 2022 ter inzage heeft gelegen
    - (bijlage 1b) de Nota van beantwoording zienswijzen
    - (bijlage 1c) Het advies van de Commissie m.e.r. op de concept-NRD
    - (bijlage 1d) de Nota wijzigingen ten opzichte van het concept-NRD.
2. In te stemmen met de raadsinformatiebrief en deze door te zenden aan de raad

1 Wat is de aanleiding?

In de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES 1.0) hebben we[1] afgesproken om in 2030 tenminste

[1] In de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen werken 16 gemeenten, de provincie, 3 waterschappen en netbeheerder Liander samen aan een Regionale Energie Strategie (RES).

1,62 TWh duurzame elektriciteit op te wekken. De volgende stap is het realiseren van de afspraken en de borging van de RES in omgevingsbeleid. Hiervoor is verder onderzoek nodig: MilieuEffectRapportage (planMER). Dit onderzoek laat zien welke positieve en/of nadelige milieueffecten plaatsvinden wanneer de beoogde duurzame opwek uit de RES 1.0 wordt gerealiseerd. Zo kan zorgvuldig beargumenteerd worden waarom locaties voor duurzame energie opwek geschikt, geschikt te maken of ongeschikt zijn.

Het resultaat van het onderzoek komt in een rapport, de planMER. Dit rapport is geen beleidsvoorstel of besluit. Het geeft objectief milieu-effecten weer. Het is aan de bestuurders, van colleges en gemeenteraden, om af te wegen wat zij met de uitkomsten van dit onderzoek gaan doen in de besluiten die zij nemen. Met de uitkomsten van het onderzoek kunnen zij de RES 1.0 aanscherpen en verrijken.

Om tot een Milieueffectrapportage (planMER) te komen doorlopen we twee fasen:
Fase 1: Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
Fase 2: Milieueffectenrapportage (PlanMER)

Fase 1 is met de oplevering van de definitieve NRD afgerond. De NRD geeft aan wat de onderzoeksvraag is en hoe daar onderzoek naar wordt gedaan. In dit NRD is uiteengezet welke alternatieven worden onderzocht in het planMER om invulling te geven aan de ambitie van 1,62 TWh duurzame elektriciteitsopwek binnen de regio. De alternatieven zijn bedoeld om een zo breed mogelijk beeld te krijgen van de mogelijkheden en de milieu-effecten en nadrukkelijk geen beleidsalternatieven. Ook laat de NRD het beoordelingskader zien waaruit blijkt op welke milieuaspecten deze alternatieven worden onderzocht en op welke wijze de milieueffecten worden beoordeeld. Het milieuonderzoek zoals gepresenteerd in dit NRD wordt uitgevoerd in het planMER.

We starten nu met fase 2; de planMER. De planMER-fase maakt vanuit milieuaspecten de geschikte en geschikt te maken gebieden voor grootschalige wind- en zonneenergieprojecten binnen de regio inzichtelijk. Op hoofdlijnen worden ook de milieuaspecten voor warmteprojecten onderzocht. Het planMER biedt daarmee handvatten aan de regio om haar ambitie voor grootschalige opwek een stap verder te brengen. Het planMER biedt transparante milieuinformatie in het maken van de locatiekeuzes op hoofdlijnen.

De landelijke streefdatum voor de RES 2.0 is december 2023.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Nationaal Klimaatakkoord (2019)
- Beleidskader ‘Aan de slag voor een duurzaam klimaat’ (2019-2022)
- Regionale Energie Strategie 1.0 (2021)
- Beleidskader Energie en Landschap (2021)
- Beleidskader Samen Energie Opwekken (2021)
- Aanvullende notitie Energie en Landschap m.b.t. versnippering (2021)

De RES 1.0 is op 9 juni 2021 vastgesteld door de raad. Het plan van aanpak voor de planMER RES is op 11 januari 2022 vastgesteld door het college.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

De RES draagt bij aan de Global Goals 7 (betaalbare en duurzame energie) en 13 (klimaatactie). Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in de regionale doelstelling van 55% CO_2-reductie, ten opzichte van 1990, in 2030. De gemeente Rheden heeft de ambitie om in 2040 CO_2-neutraal te zijn.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Er is gestart met het voorbereiden van de planMER. Zienswijzen zijn t.z.t. mogelijk op het moederbesluit waarvoor het planMER een basisonderzoek is. Het moederbesluit betreft de RES 2.0 en de herijking van de provinciale windvisie.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Dit besluit heeft geen financiële consequenties. Voor de regionale activiteiten van de RES ontvangen we een bijdrage van het Rijk. Daarnaast heeft uw raad op 12 juli 2022 besloten over aanpassing van de begroting voor de opgave Circulaire Regio (RES) voor 2022. Uit deze middelen worden de regionale uren en uitvoering van het planMER gedekt, inclusief alle bijbehorende proceskosten tot 31 december van dit jaar. De financieringsafspraken voor de RES in 2023 verlopen middels de budgetbesprekingen voor de Groene Metropoolregio onder de opgave Circulaire regio.

6 Wat zijn de risico's?

- **Samenwerking:** De provincie krijgt vanuit initiatiefnemers voor wind- en zonprojecten in de Groene Metropoolregio vragen over de kansrijkheid en doorgang van energieprojecten. Echter kan de provincie pas met onderbouwde antwoorden komen na afronding van het planMER. Door de langere doorlooptijd van het planMER wachten provincie en initiatiefnemers langer op deze antwoorden. Indien het tijdspad te veel opgerekt wordt, ontstaan er ongewenste dilemma's bij de provincie.

- **Juridisch:** In het PvA planMER is onterecht aangegeven dat een zienswijze mogelijk is op het concept-planMER. Het planMER is een onderzoeksresultaat, daarom is een zienswijze daarop niet logisch en zinvol. De zienswijze is mogelijk op het moederbesluit waarvoor het planMER een basisonderzoek is. Het moederbesluit betreft de RES 2.0 en de herijking van de provinciale windvisie.

- **Juridisch:** Dit is, voor zover ons bekend, het eerste planMER-proces waarin 17 overheden gezamenlijk optreden als bevoegd gezag. In de Wet Milieubeheer wordt consequent gesproken over één bevoegd gezag. Een proces met meerdere bevoegd gezaggen is nog niet eerder door de rechter getoetst. Er is juridisch advies ingewonnen, over de vraag of dit mogelijk is. Omdat de wetgever beoogd om de verantwoordelijkheid van ruimtelijke plannen zo lokaal mogelijk te borgen, wijst alles erop dat we in dit proces handelen in lijn met de wet.

7 **Wat is het draagvlak voor dit voorstel?**

Als uitgangspunt is bij de RES 1.0 afgesproken: 'Lokale autonomie waar dat kan en benutten van de kracht van de regio waar dat moet'. Zo ook op gebied van participatie. Het planMER is een onderzoek op regionaal niveau. In lijn met het plan van aanpak planMER RES waren regionale stakeholders uitgenodigd om deel te nemen in de dialogen om de concept-NRD te vormen. Regionale stakeholders dachten mee in drie omgevingsdialogen over welke milieueffecten worden onderzocht en op welk

detailniveau. Dit proces is uitvoerig beschreven in het voorstel over de concept-NRD van 18 oktober 2022. Na publicatie van de concept-NRD in week 43, kon eenieder tot 23 december 2023 hierop een reactie geven. Aanvullend is op 3 november 2023 voor iedereen die geïnteresseerd was een online informatieavond georganiseerd.

Alle zienswijzen zijn gebundeld en beantwoord in een Nota van Beantwoording. In een Nota wijzigingen geven we aan wat er is gewijzigd ten opzichte van de concept-NRD. Beide nota's vormen samen met de concept-NRD en het advies van de Commissie m.e.r. de definitieve NRD. Het definitieve NRD wordt ter vaststelling voorgelegd de 16 gemeentelijke colleges en GS. De definitieve NRD is het vertrekpunt voor de Milieueffectrapportage. Een extern adviesbureau stelt het Milieueffectrapport op.

De zienswijze van gemeenteraad Rheden zijn behandeld in de Nota van beantwoording zienswijzen. Deze zienswijzen betreffen, net als een aanzienlijk aantal andere zienswijzen van buiten de gemeente, ondermeer het wijzen op beleidsdocumenten die van invloed kunnen zijn op het voorgenomen milieueffectonderzoek. Het gaat onder andere om gemeentelijke gedragscodes voor windenergie, visiedocumenten of inhoudelijke notities. GMR RES en het uitvoerend bureau van de NRD en planNER hebben kennis genomen van deze documenten, maar ze zijn niet kaderstellend voor het voorgenomen milieueffectonderzoek.
Wel kaderstellend zijn: wetgeving, autonome ontwikkelingen en beleid zonder afwijkmogelijkheid. Voor het document Nationaal Milieubeleidsplan (NMP) dat in een zienswijze wordt aangedragen, wordt dit nog uitgezocht. In de Nota van wijzigingen is deze toelichting over kaderstellende documenten en andere zienswijzen uiteengezet.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Het definitieve NRD wordt ter vaststelling voorgelegd aan de 16 gemeentelijke colleges en GS. Het college stelt een kennisgeving op. De raad wordt met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over deze vaststelling.

9 **Wordt er een evaluatie uitgevoerd?**

Het uiteindelijke planMER zal na gereedkoming ter informatie aan college en raad worden gestuurd. Het planMER vormt geen besluit op zich, maar wordt onderdeel van de RES 2.0 en de herijking van de Windvisie van de provincie. De streefdatum voor de RES 2.0 is december 2023.

10 Vervolg

De definitieve NRD vormt de basis voor het planMER onderzoek. Inmiddels is gestart met de voorbereidingen van dit planMER. Het planMER vormt geen besluit op zich, maar wordt onderdeel van de RES 2.0. Bij oplevering van de onderzoeksresultaten planMER volgt een separaat voorstel over hoe we het gesprek over de RES 2.0 willen voeren. De oplevering van de RES 2.0 wordt verwacht in Q4-2023.

De Steeg,